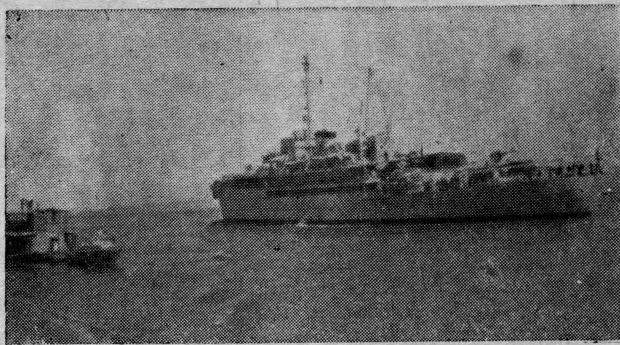

U posjeti prijateljskim zemljama

Por. b. b. Gavriilo Antić, Split

I ove godine školski brod naše Ratne mornarice »Galeb«, bio je na školskom ljetnom krstarenju. Ovog puta područje njegovog krstarenja, bilo je istočno Sredozemlje, a posjetio je četiri luke: Aleksandriju, Bejrut, Latakiju i Pirej. Krstarenje je trajalo od 4. juna do 1. jula. Na »Galebu« su bili ukrcani pitomci Vojno-pomorske akademije. Pred isplavljenje na brod je došao komandant Ratne mornarice admiral Mate Jerković, koji je sa nekoliko prigodnih riječi ispratio posadu, pitomce i oficire.

„Galeb“ na krstarenju prilazi obali Sj. Afrike

Prvi dan vožnje odveo nas je iz naših voda. Kroz Otratska vrata prošli smo noću, a sutradan prije podne vozili smo uz obalu Kalabrije. Pitomci i slušaoci započeli su vođenje navigacije na svojim stanicama. Navigacija je na krstarenju najglavniji predmet. Prilikom ovakvih krstarenja, naročito se posvećuje pažnja astronomskoj navigaciji. Tu se u praksi izvršuje i provjerava ono, što se tokom godine u klupi naučilo.

Zaobilazimo kranji rt Kalabrije. Na brodu već od jutra traje potjera za bocama. Mnogi drugovi pripremaju pisma, stavljaju ih u boce, uz njih, naravno, dodaju i cigarete. To je za onu tradicionalnu poštu u Mesinskom tjesnacu, koja pisma sakuplja iz boca bačenih u more. Nekoliko čamaca sačekuje brod. Iz njih mašu, ali to njihovo mahanje je suvišno, jer boce lete u more. Boce, mnogo boca krcatih cigaretama »Morava« i »Zeta« i mnogobrojni živi komentari: hoće li pismo stići ili neće?

Izlazimo iz tjesnaca, ulazimo u Tirensko more, ali odmah u velikom luku okrećemo i vraćamo se natrag kroz Tjesnac, da bi nastavili put duž istočne obale Sicilije. Glas preko zvučnika upoznaje nas s operacijama iskrcavanja saveznika na ovaj otok. Vidjeli smo čak i Etnu, neugašeni vulkan i bilo nam je žao, što su ga sive krpe oblaka djelomično sakrivala.

Ruta do Aleksandrije vodila nas je, dalje, pored Malte, prema Africi do Bengazija, a zatim duž afričke obale do

Aleksandrije. U ovoj velikoj egipatskoj luci, u koju smo uplovili poslije pet dana vožnje, po dočecima i susretima s ljudima, mogli smo osjetiti, s koliko ljubavi i simpatija narod u Egiptu gleda na Jugoslavene. Svuda, na svakom koraku susretali su nas i pozdravljali imenom druga Tita i njihovog predsjednika Nasera.

Drugog dana boravka u Aleksandriji, jedna grupa oficira i pitomaca posjetila je Kairo. Smješteni u tri autobusa vozili smo se odličnom cestom, kroz pustinjski pejzaž na putu prema glavnom gradu Egipta, koji danas ima preko tri milijuna stanovnika. U Kairu smo posjetili poznati Narodni muzej, zatim raskošnu džamiju Mohamed Alija, kao i piramide. Naravno, da na ovako značajnom mjestu nije izostalo fotografiranje. Svaki je želio da se »ovjekovječi« s Keopsovom piramidom u pozadini.

Tokom boravka u Aleksandriji, svakog dana su grupe oficira, podoficira, pitomaca i mornara, išle u obilazak ovog lijepog grada u kome smo toplo dočekivani.

U BEJRUTU

Poslije Aleksandrije, u kojoj smo proveli tri dana, i dvodnevne vožnje uplovili smo u Bejrut. Jednim vanrednim manevrom, komandant kapetan korvete Petar Vidan, pristao je brodom u ovu luku, uz gat, gdje je bilo jedva nešto više prostora, nego što je »Galebova« dužina.

U luci, pored mnogih drugih brodova, zatičemo i naše — »Čelika« i »Romaniju«. Mašu nam oni s »Čelika«, jer smo prošli pored njih. Prijatni su takvi susreti s našim brodovima u stranim lukama. I u drugim lukama, kasnije, susretat ćemo naše brodove. Jedva da je prošao pun sat po uplovljenju, a već nas je brodska razglasna stanica pozvala, da se spremimo za izlet.

— Kuda? — interesujemo se, iako naslućujemo.

— U Balebek! — odgovaraju nam.

Naši libanski domaćini znaju šta goste u njihovoj zemlji najviše privlači i zato prvo ispunjavaju tu »obavezu«. Bilo nas je više od stotine na ovom izletu do Balbeka, udaljenog više od stotinu kilometara od Bejruta. Balbek je malo mjesto, slično drugim mjestima njegove veličine u Libanu, ali je poznato po ruševinama ogromnog hrama, koji su prije naše ere gradili Rimljani. Više od jednog sata razgledali smo ove ogromne ruševine, o kojima se manje zna, nego recimo o Akropoli, ali ih mnogi po vrijednosti izjednačuju s njom.

A Bejrut? Treba biti majstor, pa se kretati njegovim ulicama. To je zaista grad automobila. U tom gradu je toliko gust automobilski saobraćaj, da čovjeku treba mno-

go vještine i strpljivosti, da bi mogao da presijeca njegove raskrsnice.

TOPAO DOČEK U LATAKIJI

Od Bejruta do Latakije plovili smo, bez mnogo žurbe, 24 časa. Zbog kratkoće ovog puta, skrenuli smo prema zapadu i plovili jednim dijelom zapadne obale otoka Cipra. Latakija je malo mjesto, od oko 40 hiljada stanovnika. Uplovili smo u njenu luku, točno onog dana, kada su naši ljudi iz Splitskog građevnog poduzeća dovršili radove u luci i na lukobranu, radove, koji su trajali više od četiri godine.

Lijep je i topao bio doček u Latakiji. Nekoliko stotina ljudi, stajalo je načičkano na obali. Netko je zapljeskao i svi ostali su prihvatili. S druge strane mornarička muzika. Dok »Galeb« polako pristaje, uzmutivši vodu u luci, ljudi se tiskaju, hoće da budu što bliže brodu, da ga vide. Prijatan je to osjećaj, kad netko tako dočekuje.

Dvodnevni boravak u ovom gradu iskoristili smo za posjetu Rašimri, ruševinama grada, starog oko 5 hiljada godina, koji je otkopan tek poslije Drugog svjetskog rata. Oficiri i pitomci posjetili su i jednu poljoprivrednu školu i njeno imanje u bližoj okolini Latakije.

Poslije Latakije imali smo malo dužu četrnodnevnu rutu, do posljednje luke ovog naše krstarenja, do Pireja, odnosno Atene. Vozili smo od Iskenderunskog zaljeva, duž južne obale Male Azije, zatim između onih mnogobrojnih ostrva u Egejskom moru, pa onda na jug i duž sjeverne obale Krete, da bi najzad od njegovog sjeverozapadnog dijela, najkraćim putem, jednog sunčanog nedjeljnog jutra uplovili u Pirej.

Taj dio puta, kao i ostalih dana, kad se plovilo, bogat je praktičnim radom i obukom. Pitomci i slušaoci redovito izvode terestričku ili astronomsku navigaciju, ili obe istovremeno, već prema okolnostima pod kojima se plovi. U brodskim učionicama drži se nastava, održavaju se sastanci ili razna predavanja. Dan pred uplovljenje u Pirej, imali smo predavanje o Grčkoj, kao što smo pred svakim uplovljenjem imali predavanje o zemlji koju posjećujemo.

Interesantna su i ona predavanja, koja pitomci održavaju mornarima, stižući preko njih praksu i rutinu za svoj budući poziv. Teme tih predavanja su raznolike: naša unutrašnja problematika, politički pregledi, historijski događaji i slično. Uoči uplovljenja u Pirej pitomci su dali i jednu priredbu s pretežno šaljivim programom. Bilo je tu i skečeva, kozerije i muzičkih točaka.

I u Pireju, kao i u Aleksandriji, bili smo tri dana. Već prvog dana po uplovljenju, dvije veće grupe pitomaca i ofi-

„Galeb“ na povratku u domovinu prilazi našoj obali

Praktične vježbe mjerenja visine sunca za vrijeme vožnje

cira, posjetile su Atenu (koja se ustvari ničim ne razdvaja od Pireja i Grci ih smatraju jednim gradom) i Akropolu. Svaki od nas žarko je želio da vidi ostatke starogrčke kulture i zlatnog doba Atene. Pažljivo smo slušali vodiča Ne-

nu Papakonstantinu, koja nam je našim jezikom (rodom je iz Jugoslavije) objašnjavala detalje Panteneona hrama božice Atene i drugih znamenitosti kojima Akropola i Atena obiluju.

Pitomci su posjetili Grčku pomorsku akademiju, gdje su im gostoljubivi domaćini priredili i ručak. Posljednjeg, trećeg, dana oficiri i pitomci posjetili su autobusima ruševine hrama boga mora Posejdona, na krajnjem jugu poluotoka Atike, kod mjesta Suniona, udaljenog oko 60 kilometara od Atene.

Posjeta Pireju i prijateljskoj grčkoj ratnoj mornarici, bila je interesantna, kako u pogledu susreta s grčkim oficirima, pitomcima i narodom, tako i po upoznavanju znamenitosti iz historije ovog nama prijateljskog naroda.

Od Pireja do Splita, imali smo još pet dana krstarenja, pet dana zaobilaznog puta. Taj put vodio nas je sjevernim i istočnim obalama Egejskog mora, između otoka Egejskog arhipelaga, ispod rta Matapana, kroz Jonsko more, Otrantska vrata u Jadran, u domovinu, koje se čovjek zašeli, čim malo duže od nje odsustvuje.